

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-2

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis

Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Barbora Tesařová

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Medailon z hrobu 914/803 z kostela sv. Kříže v Javorníku (obr. 22, str. 191).
Medallion from grave Nr. 914/803 in the St. Cross Church in Javorník (Fig. 22,
Pg. Nr. 191).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

NESLOVICE (OKR. BRNO-VENKOV)

Ulice Hlavní. Raný středověk. Sídliště. Záchraný výzkum.

V souvislosti s rekonstrukcí a výstavbou nové kanalizace v obci Neslovice (v letech 2014 a 2015) a s výstavbou nové silnice II/394 (v roce 2015) byly v intravilánu obce zachyceny pozůstatky předlokačného osídlení.

Záchraným archeologickým výzkumem pod záštitou Moravského zemského muzea se podařilo zachytit část objektu, který mohl být, především na základě nálezů keramiky, předběžně datován do mladší fáze mladší doby hradištní (Hájek a kolektiv 2015, 117). Prozatím nejstarší písemné prameny přitom datují obec k roku 1342. Zkoumaný objekt byl odkryt při výstavbě kanalizace. V průběhu výzkumu byly patrné stopy jeho narušení dřívějšími recentními zásahy. S největší pravděpodobností se jednalo o tutéž jámu zkoumanou již v rámci průtahu obce. Celkový tvar objektu se nepodařilo zachytit, půdorys připomíná oválný tvar, dochována délka činila max. 1,05 m, šířka 1,2 m a max. mocnost 0,5 m. Z jámy byla získána železná teslice (obr. 34), fragment nože a keramika (obr. 35).

V intravilánu obce Neslovice nebyly dosud známy relikty raně středověkého osídlení. Nejbližší nálezy z mladší doby hradištní byly evidovány v dnes již přesně nelokalizované poloze „hroby u Neslovic“. Pocházejí ze sbírky Jana Kniese. Další nálezy, které získal Jaroslav Mikulášek, se nacházely v poloze „Krchy“ či „Krchov“ a v trati „Brněnky“ ležící v dnešní jižní části katastru obce Neslovice.

Zdeněk Hájek, Adéla Balcárková

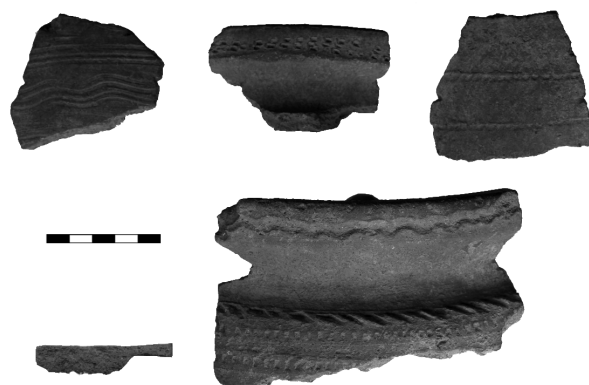
Obr. 34. Neslovice (okr. Brno-venkov). Železná teslice.
Fig. 34. Neslovice (Brno-venkov District). Iron stone.

Literatura

Hájek, Z. (ed.) a kol. 2015: *Tetčice. Archeologické doklady lidských aktiv na katastru obce a blízkého okolí.* Tetčice: Tetčice.

Resumé

Neslovice (Brno-venkov District), Hlavní Street. Early Middle Age. Settlement. Rescue excavation.

Obr. 35. Neslovice (okr. Brno-venkov).
Výběr keramiky, fragment železného nože.

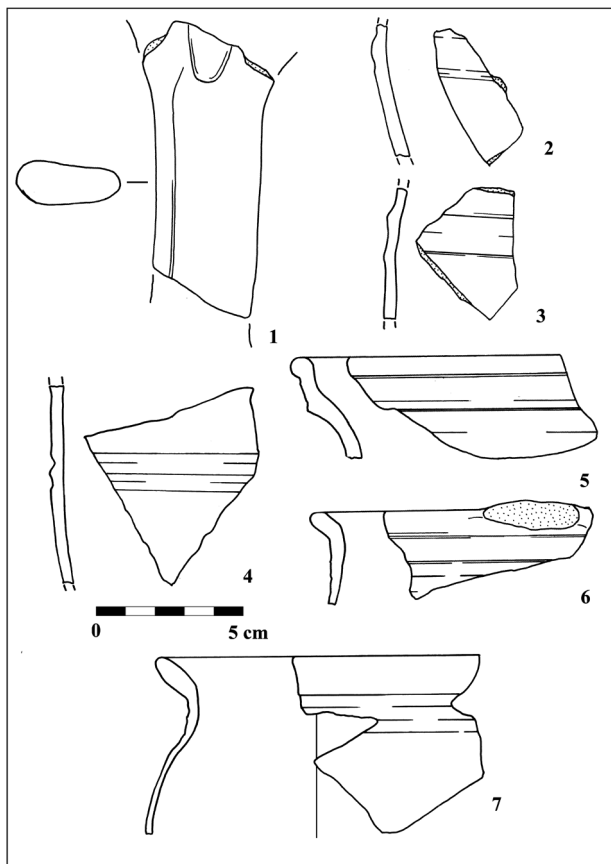
Fig. 35. Neslovice (Brno-venkov District).
Selection of ceramics, fragment of iron knife.

NESLOVICE (OKR. BRNO-VENKOV)

Ulice Hlavní, Za Bránou. Vrcholný středověk a novověk. Sídliště. Záchraný výzkum.

Při záchraných archeologických výzkumech na stavbách Neslovice – kanalizace (v letech 2014 – 2015) a Neslovice – průtah obce II/394 (2015), které proběhly pod záštitou Archeologického ústavu Moravského zemského muzea, bylo potvrzeno středověké a novověké osídlení v intravilánu dnešní obce.

Bohužel ani v jednom případě se nepodařilo prozkoumat celý objekt, všechny jámy sídelního, popřípadě hospodářského charakteru byly již recentně porušeny dřívějšími zásahy. Nejvíce objektů bylo lokalizováno na ulici Hlavní (celkem deset), dále na ulici Za Bránou (dva) a v prostoru návsi (jeden). V pěti případech se podařilo jámy zařadit do období vrcholného středověku, u dalších pěti se dá datace směřovat do 16. až 17. století, dvě jámy měly smíšený materiál jak z období vrcholného středověku, tak novověku. Jednalo se o silně narušené objekty bez možnosti určení spolehlivé

Obr. 36. Neslovice (okr. Brno-venkov). Výběr keramiky.
Fig. 36. Neslovice (okr. Brno-venkov). Selection of ceramics.

Obr. 37. Neslovice (okr. Brno-venkov). Fragment kachle.
Fig. 37. Neslovice (Brno-venkov District). Fragment of stove tile.

stratigrafie; poslední objekt spadá až do 18. století. Většinu získaného materiálu tvořila keramika (obr. 36), dále se objevila mazanice, zvířecí kosti, zlomky želez a skel. Mezi ojedinělé nálezy ve vesnickém prostředí patří nález kachle (obr. 37; Hájek a kolektiv 2015, 126).

Zdeněk Hájek, Alžběta Čerevková

Literatura

Hájek, Z. (ed.) a kol. 2015: *Tetčice. Archeologické doklady lidských aktiv na katastru obce a blízkého okolí.* Tetčice: Tetčice.

Resumé

Neslovice (Brno-venkov), Hlavní Street, Za Bránou Street. Middle Ages, Modern period. Settlement. Rescue excavation.

OCHOZ U BRNA (OKR. BRNO-VENKOV)

„Pod Hádkem“ (ppč. 2155). Raný středověk, novověk. Sídliště. Vápenice. Záchraný výzkum.

Na jaře roku 2015 proběhla v trati „Pod Hádkem“ na parcele č. 2154 demolice chaty, která byla spojena s hloubením terénního zářezu do přilehlého svahu. V těchto místech (WGS-84: 49°15'10.744"N, 16°45'48.324"E) byly identifikovány situace, které souvisely s historickou výrobou páleného vápna, odehrávající se tu v 19. – 20. století (Hromek a kol. 1987). Po začátní profilů byl rozlišen jeden větší objekt typu zemní jámy sloužící patrně k výrobě dřevěného uhlí a vápna. Ve zbývajícím ploše se podařilo postupně odkrýt pozůstatky neobvyklé trojkomorové vápenické pece s jedním tahovým kanálem a pravoúhlý jámový milíř obdélného tvaru na výrobu vápna a dřevěného uhlí s pozůstatky doplňkové kamenné konstrukce a komínovitých odtahů. Stratigraficky náležely všechny situace do rozmezí 19. a 20. století. Za nejstarší bylo možné označit trojkomorovou vápenku a za mladší větší jámový milíř, který ji později porušil. Vápenka i oba milíře využily terénního erozního zářezu nebo bývalé zasypané vozové cesty.

V závěru výzkumu byla věnována pozornost také podloží, nad kterým byla zjištěna kulturní vrstva, která byla výrazně starší nežli výše zmíněné výrobní zařízení.